

Stredná priemyselná škola elektrotechnická Komenského 44, 040 01 Košice

Škola pre prax

ITMS kód projektu – 26110130585 Operačný program Vzdelávanie

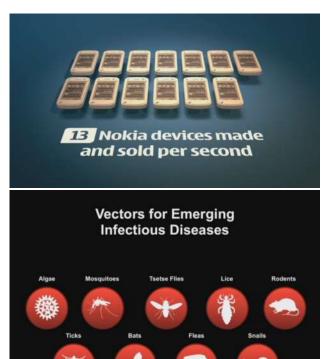

Tvorba prezentácií – Vizuálne prvky – text a obrázky

TEXT

Text v prezentáciách je dobrý sluha, ale zlý pán. Príliš veľké množstvo textu na snímkach "núti" publikum (a často i prezentujúceho) čítať všetko, čo je na snímke napísané. Tým pádom publikum nedáva pozor na to, čo prezentujúci hovorí a celý zmysel prezentujúceho ako rozprávača príbehu, či presvedčovateľa sa stratí. **Text na snímkach má doplňovať (a nie kopírovať) to, o čom prezentujúci rozpráva.** Text na snímke by mal obsahovať **štatistický údaj**, nejaký **fakt, citát** alebo **krátku informáciu** podporujúca obrázok alebo iné vizuálne vyjadrenie myšlienky. Z textu odstraňujeme všetky zbytočné slová a snažíme sa obsah doručiť divákovi čo najefektívnejšie, aby ho čo najrýchlejšie prijal. Platí pravidlo, že **každá informácia by mala byť vstrebateľná do troch sekúnd**, inak mozog začne strácať pozornosť.

Obr. 1 – Príklad správneho využitia textu na snímkach

V rámci efektívneho doručovania informácií využijeme aj znalosti z oblasti typografie. Výber správneho fontu, farby a umiestnenia textu dokáže vzbudiť

v divákoch **emócie** a lepšie si tak informáciu zapamätať. Písma v zásade delíme do štyroch skupín. Pätkové písma, bezpätkové písma, skripty a ozdobné (lomené) písmo. Pretože posledné spomínané písma sú veľmi nečitateľné, v prezentáciách sa odporúča použiť prvé tri skupiny (a so skriptmi tiež opatrne).

Pätkové písmo je inšpirované starými rímskymi nápismi tabuliach, pomníkoch, na v písomnostiach. Používame ho na dlhšie texty, nailepšiu čitateľnosť. veľkostiach je však nevhodné pre obrazovky, pretože rozmery pätiek nesúhlasia s rozmermi pixelov na obrazovkách a preto sa nevykresľujú veľmi dobre. Toto písmo je vhodné využiť v prípadoch, že potrebujeme vzbudiť dojem vážnosti, konzervatívnosti, serióznosti,

stability, formálnosti a luxusu. Radíme sem fonty Times New Roman, Baskerville, Garamond, Rockwell a Courier New. Na obrázku je využité pätkové písmo Times New Roman, ktoré vytvára dojem serióznosti a v žiadnom prípade nevzbudzuje prehnané pozitívne dojmy (radosť, smiech, zábavu). Čierna je farba smútku, s ktorou najlepšie kontrastuje biela farba, čo zároveň podtrhuje dojem serióznosti. Umiestnenie textu v dolnej časti obrazovky umocňuje smútok a pietu.

Bezpätkové písma sú mladšie ako pätkové tlačené Pre dlhšie texty nevyužívajú, no svoje využitie nachádzajú najmä v digitálnych publikáciách, pretože na obrazovkách vyzerajú najlepšie. Je vhodné využiť ho v prípade, že potrebujeme vzbudiť **dojem** jednoduchosti, modernosti, ľahkosti, priamosti, priateľskosti a priamočiarosti. Radíme sem fonty Arial, Verdana, a Helvetica. Na obrázku je použité písmo Segoe UI,

konkrétne len malé písmená (minusky), ktoré na rozdiel od kapitálok nekričia. Stenčený font spolu s väčším prestrkávaním (medzery medzi písmenami) vytvára dojem priestoru, ktorý ešte podtrhuje modrá farba vyjadrujúca pokoj, oceán, oblohu, voľnosť a priestor.

Skripty alebo skriptové písma boli tvorené podľa rukopisov alebo majú vzbudzovať dojem rukou písaného písma. Ich problémom je zhoršená čitateľnosť, podobne ako je to u množstva rukopisov. Nie sú preto vhodné na dlhšie texty. Delia sa na formálne – používané väčšinou na pozvánky, oznámenia, dekoratívne listy a neformálne – používané väčšinou na logá, v reklame, v komixoch a podobne. Využíva sa

vtedy, ak potrebujeme vzbudiť **dojem ľudskosti, jemnosti, ženskosti, prehnaného luxusu, intímnosti**. Na obrázku je použitá červená farba, ktorá vyvoláva akciu, vzdor. Využitie skriptového fontu podčiarkuje ľudskosť a fakt, že revolúcia je vyvolaná ľuďmi a je pre ľudí. Výmena bodky nad písmenom i má za úlohu zvýrazniť posolstvo, nakoľko je symbolom revolúcie a obnovy.

Pravidlá používania textu:

- 1. Nechajte publikum dýchať (nepreplňte snímky textom, vyberte správne riadkovanie a medzery)
- 2. Odrážky radšej nepoužívajte (keď už musíte, tak striedmo)
- 3. Skontrolujte si gramatické chyby
- 4. Voľte vhodnú veľkosť písma pre vaše publikum

OBRÁZKY

Do prezentácie vyberáme zásadne **obrázky s vysokým rozlíšením**, ktoré nevyzerajú rozštvorčekovane ani zblízka. V rámci prezentácie jednej myšlienky je najlepšie zvoliť obrázok, ktorý pokrýva celú plochu snímku. Je samozrejme možné a žiaduce pohrať sa aj s rôznymi **kreatívnymi riešeniami** napr. vybrať drevené pozadie (ako stôl) alebo tehlové pozadie (stena) a naň ukladať obrázky v rámčeku, ktorý spolu s obrázkom pripomína fotografiu. Pri prezentácii viacerých myšlienok môžeme na jeden snímok umiestniť viacero obrázkov, no myslime na to, že by na snímku mali byť umiestňované postupne, aby sa publikum mohlo sústrediť na to, čo rozprávate. **Obrázky je** samozrejme **potrebné vhodne umiestniť a zarovnať** tak, aby boli **v harmónii** (tj.

rozmýšľajme pri ukladaní a zarovnaní obrázkov, "nehádžme" ich len náhodne na snímky).

Pred vložením obrázku do prezentácie je potrebné ho najprv upraviť. Základnými úpravami sú zmena kontrastu, jasu a intenzity farieb, zmena farieb a orezanie. Obrázky orezávame tak, obsahovali najmä podstatnú informáciu. Pre umiestnenie hlavného objektu na obrázku je dobré voliť zlatý rez. "Zlatý rez je iracionálne číslo s mnohými zaujímavými vlastnosťami. Geometrické tvary odvodené od tohto čísla sa v európskej kultúre považujú za esteticky veľmi príťažlivé a mnohé geometrické proporcie v prírode sú odvodené od tohto čísla. Označuje sa symbolom =(a+b)/a=1,61." [http://www.digi-foto.sk/akofotografovat/kompozicia/zlaty-rez/] Obiektv obrázkoch sa teda snažíme umiestniť na pomyselné čiary, ktoré delia obrázok približne na tretiny. Obrázky, ktoré vyberáme do prezentácie by sa mali držať zvolenej farebnej schémy.

Obr. 2 – Fotografia pred orezaním a po orezaní (zdroj: freehdwall.net)

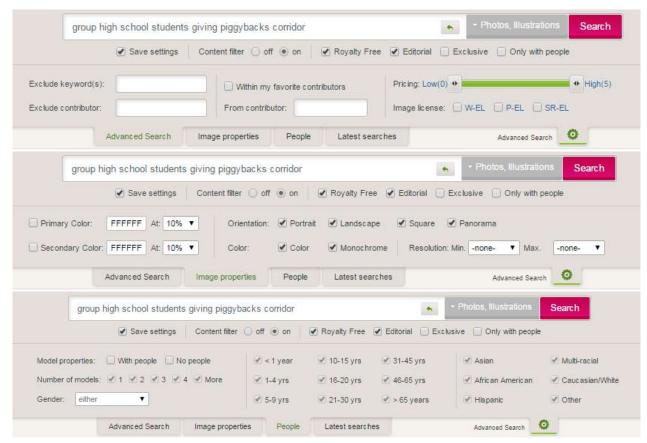
Konzistentnosť obrázkov, teda rovnaký alebo aspoň podobný výzor (prítomnosť alebo neprítomnosť pozadia, vek alebo aj rasa ľudí, či prostredie, v ktorom sa nachádzajú) dosiahneme buď veľmi dlhým hľadaním obrázkov na internete, alebo môžeme využiť služby rôznych fotobaniek, ktoré ponúkajú na predaj celé sety fotografií s rovnakou tematikou. Najznámejšie fotobanky sú istockphoto.com, shuttershock.com. fotolia.com a d'alšie. fotobankách dreamstime.com, Vo máte mnoho možností vyhľadávania obrázkov nielen podľa kľúčového slova ale aj podľa rozmerov, dominantnej farby, orientácie, počtu resp. prítomnosti osôb, veku osôb a samozrejme podľa ceny. Cena obrázkov závisí od rozlíšenia a typu použitia. Existujú samozrejme aj fotobanky, ktoré ponúkajú služby zdarma, no často majú napr. menej kvalitné vyhľadávanie, alebo chýbajú množiny obrázkov. Najznámejšie voľné fotobanky sú stocksnap.io, gratisography.com, picjumbo.com.

Vo svojich prezentáciách môžete využiť aj rôzne grafické prvky ako sú ikony alebo priehľadné obrázky pre lepší dizajn. Najmä pri použití ikon by ste mali dbať na konzistentnosť zobrazenia a vyberať si také ikony, ktoré sa svojim dizajnom dajú zaradiť do rovnakej skupiny. Veľké množstvo pekných ikon nájdete na stránkach flaticon.com, freepik.com, či dryicons.com.

Stock Photos of Model in Image ID 41525284 by Monkey Business Images (Monkeybusinessimages)

Obr. 3 – príklad fotiek študentov, nafotených na rovnakom mieste s rovnakými modelmi (zdroj: dreamstime.com)

Obr. 4 – pokročilé možnosti vyhľadávania obrázkov na serveri fotobanky dreamstime.com